

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอ จุดมุ่งหมายของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1
3. เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ที่มีขนาดของโรงเรียนต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 179 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 179 คน ครูผู้สอน จำนวน 380 คน รวมทั้งสิ้น 559 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ปีการศึกษา 2547 จำนวน 146 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 146 คน ครูผู้สอน จำนวน 260 คน รวมทั้งสิ้น

406 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางประมาณค่ากลุ่มตัวอย่างของ เครซีและมอร์แกน (Kerjcie and Morgan อ้างถึงใน ยุทธพงษ์ กัยวรรณ, 2543:75) แล้วสุ่มแบบชั้นภูมิตามขนาดโรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพการใช้หลักสูตรและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 จำนวน 2 ฉบับ มีลักษณะแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ แบบปลายเปิด และแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพ และข้อมูลของผู้ตอบ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามสภาพการใช้หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	การใช้หลักสูตรมีปัญหาในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	การใช้หลักสูตรมีปัญหาในระดับมาก
3	หมายถึง	การใช้หลักสูตรมีปัญหาในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	การใช้หลักสูตรมีปัญหาในระดับน้อย
1	หมายถึง	การใช้หลักสูตรมีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากสำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 เพื่ออนุญาตเก็บข้อมูล (ลงวันที่ 11 มีนาคม 2548)

2. ขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ทำหนังสือถึงผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม (ลงวันที่ 18 มีนาคม 2548)

3. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในวันประชุมผู้บริหารประจำเดือน (วันที่ 22 มีนาคม 2548)

4. การเก็บแบบสอบถาม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง ขอความร่วมมือจากสถานศึกษาในการรวบรวมและส่งแบบสอบถามคืนทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ได้ผลดังตารางที่ 3.3

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการใช้หลักสูตร วิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ได้ผลดังตารางที่ 4.1 – 4.4

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปรค่าคะแนนตามเกณฑ์มาตรฐานของลิเคอร์ต (Likert) ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 99-100)

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 – 5.00 หมายถึง ปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 – 4.50 หมายถึง ปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 – 3.50 หมายถึง ปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 – 2.50 หมายถึง ปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.50 หมายถึง ปัญหาการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับน้อยที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ได้ผลดังตารางที่ 4.5-4.8

4. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการใช้หลักสูตร เพื่อเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน วิเคราะห์ โดยการทดสอบนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบค่าเอฟ (F-test) แบบกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกัน (Independent F-test) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ได้ผลดังตารางที่ 4.9-4.10

สรุปผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพการใช้หลักสูตร พบว่า สภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวม มีการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 83.24 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 85.31 รองลงไป คือ ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 85.02 และน้อยที่สุด คือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 79.39

2. การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตร พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.56 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.61 รองลงไป คือ ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.56 และด้านที่มีปัญหาลดต่ำสุด คือ ด้านสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50

3. การเปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตร พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน ส่วนขนาดโรงเรียนต่างกัน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 มีประเด็นสำคัญที่ควรอภิปรายดังนี้

1. ด้านสภาพการใช้หลักสูตร

สภาพการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 1 ในภาพรวม ครูผู้สอนและผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติคิดเป็นร้อยละ 83.24 แต่เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 85.31 รองลงไป คือ ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 85.02 และน้อยที่สุดคือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 79.39

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนและผู้บริหาร พบว่า ครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติ ร้อยละ 82.06 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 85.05 รองลงไปคือ ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 83.71 และน้อยที่สุดคือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 77.38 สำหรับผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติ ร้อยละ 77.38 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ด้านส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 88.87 รองลงไป คือ ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 86.32 และน้อยที่สุด คือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 81.40

แต่เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า

ด้านบริหารและบริการหลักสูตร การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ในภาพรวมมีการปฏิบัติร้อยละ 78.82 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 จำนวน 38 ข้อ ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 การเตรียมบุคลากรในโรงเรียนก่อนการใช้หลักสูตร ข้อ 1.1 ส่งบุคลากรไปเข้ารับการอบรมสัมมนา โดยมีค่าร้อยละ 100 รองลงไป คือ ข้อ 1.3 ศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร โดยมีค่าร้อยละ 99.23 และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 จำนวน 2 ข้อ ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ข้อ 4 การแก้ไขปัญหาขาดแคลนครูผู้สอน ข้อ 4.2 ให้ครูในกลุ่มโรงเรียนช่วยสอน โดยมีค่าร้อยละ 19.23

ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ในภาพรวมมีการปฏิบัติ ร้อยละ 84.65 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 50 จำนวน 75 ข้อ ข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1. การวางแผนการจัดการเรียนรู้ ข้อ 1.1 ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานก่อนวางแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีค่าร้อยละ 98.77 รองลงไป จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 6 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่ต้องปลูกฝังให้กับผู้เรียน ข้อ 6.1 ปฏิบัติตามคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนา และ ข้อ 6.3 รักประเทศชาติ รักท้องถิ่น โดยมีค่าร้อยละ 98.52 และข้อที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าร้อยละ 50 จำนวน 2 ข้อ ข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ข้อ 9. การสร้างเครื่องมือ

วัดและประเมินผลการคิดวิเคราะห์ ข้อ 9.3 จัดทำโดยคณะครูภายในกลุ่มโรงเรียน หรือสำนักงาน เขตพื้นที่ร่วมกันจัดทำ โดยมีค่าร้อยละ 40.39

ด้านสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 ในภาพรวมมีการปฏิบัติ ร้อยละ 86.41 แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติมากกว่า ร้อยละ 50 โดยข้อที่มีการปฏิบัติมากที่สุด จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 1. การหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ 1.1 อ่านหนังสือเพิ่มเติม โดยมีค่าร้อยละ 98.28 รองลงไปที่ข้อ 2. การสนับสนุนการใช้หลักสูตรของ โรงเรียน ข้อ 2.4 การส่งเสริมความรู้ให้ เพิ่มพูนความรู้ โดยมีค่าร้อยละ 97.04 และข้อที่มีการปฏิบัติ น้อยที่สุดคือ ข้อ 1. การหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน ข้อ 1.6 สืบค้นจาก อินเทอร์เน็ต และข้อ 5. สรุปผลการนิเทศการใช้หลักสูตร ข้อ 5.2 สรุปเป็นเอกสาร โดยมีค่าร้อยละ 64.53

2. ด้านปัญหาการใช้หลักสูตร

ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 มีปัญหาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.56 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบริหารและบริการหลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.61 รองลงไปที่ ได้แก่ ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาอยู่ใน ระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.56 และด้านที่มีปัญหาค่ำสุด คือ ด้านสนับสนุนและส่งเสริม การใช้หลักสูตร มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านบริหารและบริการหลักสูตร ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี ค่าเฉลี่ย 2.61 โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาสูงสุดคือ ข้อ 14 โรงเรียนมีเครื่องคอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอต่อ การเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.20 รองลงไปที่ข้อ 8 การขาด แคลนครูผู้สอนโรงเรียนไม่มีงบประมาณในการจ้างครูมาสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมี ค่าเฉลี่ย 3.07 โดยข้อที่มีปัญหาค่ำสุด คือ ข้อ 17 โรงเรียนไม่สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกสถานศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.01

ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 มีปัญหาโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.56 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยปัญหามากที่สุดคือ ข้อ 3 ครูผู้สอนมีภาระงานมากจึงมีเวลาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ น้อย มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.99 รองลงไป ได้แก่ ข้อ 4 สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 2.68 และข้อที่มีปัญหาค่าสุด คือ ข้อ 8 ครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.42

ด้านสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ปัญหาการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2 มีปัญหาโดยภาพรวม อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 2.50 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาสูงสุด คือ ข้อ 2 งบประมาณสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนไม่เพียงพอมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.06 รองลงไป ได้แก่ ข้อ 1 ครูผู้สอนมีภาระงานมากไม่มีเวลาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย 3.01 และข้อที่มีปัญหาค่าสุด คือ ข้อที่ 9 ผู้บริหาร ไม่เห็นความสำคัญของการให้ขวัญและกำลังใจ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.87

3. เปรียบเทียบปัญหาการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตร ที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 สำหรับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันนั้น มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ปัญหาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันนั้น ครูผู้สอนมีความคิดเห็นแตกต่างกัน โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีปัญหาค่อนข้างมาก ทั้งนี้ มีสาเหตุจากการมีบุคลากรจำนวนมาก ดูแลไม่ทั่วถึง ขาดการนิเทศภายในในด้านการใช้หลักสูตร ทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกันต่อการใช้หลักสูตร ทำให้เกิดปัญหาค่อนข้างมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 โรงเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในการใช้หลักสูตรที่คล้ายคลึงกัน เช่น มีบุคลากรจำกัด ครูสอนไม่ตรงเอก ครูสอนหลายวิชา ครูมีภาระงานที่หลายหน้าที่ ทำให้โรงเรียนประสบปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ขาดประสิทธิภาพ ควรได้มีการทบทวนการจัดหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับข้อมูลโรงเรียน และอาจจัดให้มีการรวมกลุ่มโรงเรียนใกล้เคียงในการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.2 โรงเรียนควรจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในเชิงรูปธรรมมากยิ่งขึ้น พัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูให้บูรณาการในหลายรูปแบบเพื่อลดปัญหาด้านบุคลากรในการจัดการเรียนการสอน

1.3 ครูควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ จัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพและเน้นการพัฒนานักเรียนด้านกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจัดให้มีการวิจัยในการนำหลักสูตรไปใช้ในช่วงชั้นอื่น ๆ เพื่อให้ทราบผลการจัดหลักสูตรโดยรวมของเขตพื้นที่การศึกษาว่ามีประสิทธิภาพเพียงใดจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างมีทิศทาง

2.2 ควรจัดทำให้มีการวิจัยประเมินผลการใช้หลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานต่อการกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ต่อการพัฒนาหลักสูตร อันส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษามีประสิทธิภาพ